

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ คณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ได้มีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพิจารณาศึกษา (ร่าง) รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA)

มติที่ประชุม : ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) สรุปได้ดังนี้

๑) ปัญหาหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

ไม่มีหน่วยงานตามระเบียบของราชการที่ทำหน้าที่พิจารณารายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ซึ่งหน่วยงานเจ้าของแผนและ/หรือแผนงานได้จัดทำขึ้นให้อยู่ในมาตรฐาน และมีคุณภาพรวมทั้งสามารถนำไปใช้เป็นกรอบสำหรับการกำหนดแผนหรือแผนงานหรือทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือหน่วยงานนอกที่มีขีดความสามารถซึ่งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย ต้องทำหน้าที่ในการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ให้สามารถนำไปใช้เป็นกรอบของแผนงานหรือทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้อย่างเหมาะสม

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการการเลือกตั้ง
และสิ่งแวดลอม วุฒิสภา
โทรศัพท ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

๒) ปัญหากระบวนการการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

๒.๑) การจัดทำกรประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในปัจจุบันมักจะขาดการวิเคราะห์ภาพในอนาคตและการพัฒนาทางเลือกของการพัฒนาที่เหมาะสม เนื่องจากมีปัญหาด้านฐานข้อมูลที่ไม่เพียงพอ ไม่ถูกต้อง และไม่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะ

การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) จำเป็นต้องวิเคราะห์และมองภาพการพัฒนาในอนาคตและการพัฒนาทางเลือก ซึ่งต้องมีฐานข้อมูลที่เพียงพอ ถูกต้อง และทันสมัย รวมทั้งต้องมีกลไกสนับสนุนและควบคุมคุณภาพการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในทุกขั้นตอนของการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ในระหว่างช่วงเปลี่ยนผ่านและเรียนรู้นี้ คณะรัฐมนตรีจึงต้องใช้อำนาจบริหารสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งจัดหา และรวบรวมข้อมูลพื้นฐานให้พร้อมสำหรับประกอบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

๒.๒) ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในแผนและแผนงาน ต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) แต่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและไม่เห็นความสำคัญของการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) สำหรับแผนและแผนงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ประชาชนเข้าใจว่าการจัดทำกรประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) เป็นเรื่องของนโยบายภาครัฐถือเป็นเรื่องไกลตัว จึงไม่เข้ามามีส่วนร่วมหรือเข้ามามีส่วนร่วมน้อย ส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมมักจะคำนึงถึงแต่ผลกระทบของตนเองเป็นหลัก จะสนใจหรือพิจารณาเฉพาะประโยชน์หรือผลกระทบเฉพาะในกรอบพื้นที่ที่ตนเองได้รับโดยตรง โดยขาดการพิจารณาปัญหาหรือแนวทางการพัฒนาในอนาคตในวงกว้างที่ครอบคลุมในทุกมิติ

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๘๑๖๓

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและหน่วยงานเจ้าของแผนและแผนงานที่ต้องทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

๒.๓) เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียในแผนและแผนงานมีความหลากหลายและมีจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาการมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ซึ่งมีขอบเขตการศึกษาที่กว้าง แต่ยังไม่มีเกณฑ์กำหนดที่ชัดเจนสำหรับกระบวนการคัดเลือกกลุ่มและตัวแทนผู้มีส่วนได้เสีย และรูปแบบการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมในการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต้องกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (Meaningful participation) โดยกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และประชาชนอย่างเหมาะสม ครอบคลุมกลุ่มและตัวแทนผู้มีส่วนได้เสีย โดยพิจารณาถึงรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในบริบทพื้นที่นั้น ๆ โดยให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสีย ที่มีสิทธิ์และเสียงข้างน้อยด้วย

๒.๔) ยังไม่มีการถ่วงรอกและกำหนดแผนหรือแผนงานที่สมควรต้องทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) สำหรับหน่วยงานที่สำคัญและมีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติควรเร่งถ่วงรอกและกำหนดแผนและแผนงานที่สมควรต้องทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) และต้องจัดทำกลไกการพัฒนา

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"

เอกสารข่าว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา
โทรศัพท์ ๐๒ ๘๓๑ ๙๑๖๒-๓ โทรสาร ๐๒ ๘๓๑ ๙๑๖๓

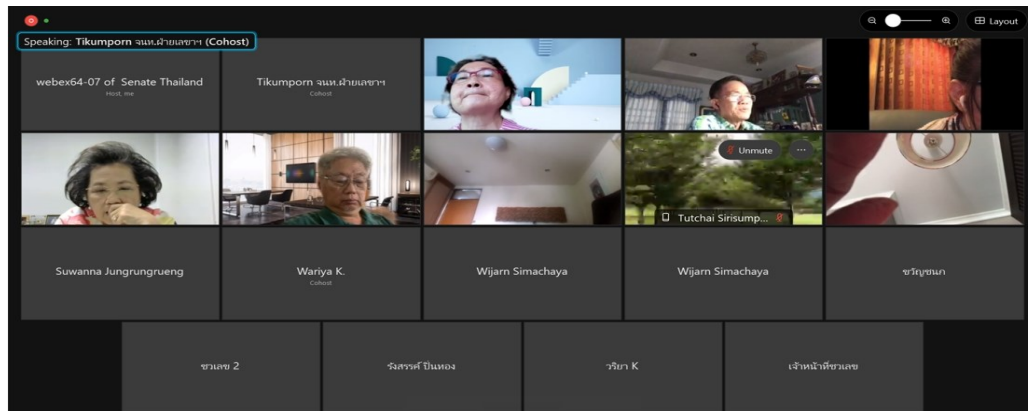

และติดตามแผนงานรวมทั้งความเชื่อมโยงการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) กับโครงการที่เกิดขึ้นภายใต้แผนงานที่ได้บูรณาการการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) เข้าไปแล้ว

๒.๕) การกลั่นกรอง (Screening) และการกำหนดขอบเขตการศึกษา (Scoping) สำหรับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) โดยหน่วยงานเจ้าของแผนหรือแผนงานยังไม่เหมาะสม ไม่ครอบคลุมและไม่ชัดเจน รวมทั้งไม่สอดคล้องกับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) จึงไม่เกิดประโยชน์ต่อการวางแผนและแผนงาน

ข้อเสนอแนะ

การกลั่นกรอง (Screening) และการกำหนดขอบเขตการศึกษา (Scoping) สำหรับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) โดยหน่วยงานเจ้าของแผนหรือแผนงานเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) จึงต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบว่าแผนหรือแผนงานนั้นจำเป็นต้องทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) หรือไม่ ถ้าเห็นว่าจำเป็นต้องจัดทำการศึกษาประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ก็ต้องกำหนดขอบเขตการศึกษา (Terms of Reference : TOR) ที่ชัดเจน เหมาะสม และปฏิบัติได้จริง

"การพัฒนาต้องไม่ทิ้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ข้างหลัง"